

15. KUNKEL, L. O., Potato witches'-broom transmission by dodder and cure by heat. *Proc. Amer. Phil. Soc.* 86: 470-475, 1943.
16. ———, Transmission of virus from X-diseased peach trees to herbaceous plants. *Phytopath.* 34: 1006, 1944.
17. ———, Studies on cranberry false blossom. *Phytopath.* 35: 805-821, 1945.
18. LACKEY, C. F., Tissue relationships of certain dodders to some host plants used in virus disease studies. *Phytopath.* 37: 362-363, 1947.
19. ———, Reaction of dodders to stems of other dodders and their own stems. *Phytopath.* 36: 386-388, 1946.
20. OOSTSTROOM, S. J. VAN, Het geslacht *Cuscuta* in Nederland. *Ned. Kruidk. Arch.* 52: 159-208, 1942.
21. SAKIMURA, K., Virus transmission by *Cuscuta sandwichiana*. *Phytopath.* 37: 66-67, 1947.
22. SMITH, KENNETH, M., A textbook of plantvirus diseases. London, 1937.

BOEKBESPREKINGEN

KONING, H., *Kalkstikstof als onkruidbestrijdingsmiddel*. Directie van de Landbouwvoorlichtingsdienst, Mededeling no 56.

In een tijd, waarin de bestrijding van onkruiden met nieuwe chemische middelen in het brandpunt der belangstelling staat, is het een gelukkig verschijnsel indien ook aan de oudjes onder hen de aandacht wordt besteed, die hen toekomt. Hoewel kalkstikstof in de D.N.C.-bevattende middelen een ernstige concurrent heeft gekregen, blijkt de eerste zich in de praktijk te kunnen handhaven, in sommige opzichten zelfs nog onvervangbaar te zijn. Het succes van een behandeling met kalkstikstof is zoals bij vele bestrijdingsmiddelen, sterk afhankelijk van de omstandigheden, waaronder het wordt aangewend. Er zijn in ons land velen, die weten hoe met kalkstikstof moet worden gewerkt; een op schrift gestelde samenvatting van de toepassingsmogelijkheden ontbrak echter tot nu toe. Hierin is door publicatie van de Heer KONING op voortreffelijke wijze voorzien. Het bestuderen van het werkje geeft slechts aanleiding tot enkele opmerkingen, die bij een herdruk voor de schrijver wellicht van belang kunnen zijn.

In de inhoudsopgave ontbreekt de verwijzing naar de invloed van de grondsoort op de werking van kalkstikstof; deze is op blz. 28 wel in de tekst behandeld, maar daar moeilijk terug te vinden.

Hoewel de gevoeligheid van verschillende onkruiden in de tekst wel wordt vermeld, ontbreekt een duidelijke opsomming hiervan onder een apart hoofdje.

De schrijver adviseert om in granen, waarin de klaver reeds is opgekomen, een behandeling met kalkstikstof te vervangen door een bespuiting met verschillende chemische middelen. Afgezien van het feit, dat twee van de genoemde middelen nagenoeg niet meer worden gebruikt, mag ook met nieuwere middelen deze handelwijze slechts met veel voorbehoud worden aangeraden.

Het valt te betwijfelen of het „doodspuiten” van aardappelloof met 5 % „oplossing” van kalkstikstof, zie blz. 77, betere resultaten geeft dan het gebruik van kleurstoffen en het speciaal voor dat doel gefabriceerde middel AAmorta.

De mogelijkheid om onkruiden in erwten met D.N.C.-bevattende middelen te bestrijden, zijn waarschijnlijk beperkter dan op blz. 31 wordt vermeld. Betere

perspectieven bieden de producten, die sec. butyl phenol bevatten (Sinox W en Sevtox).

De stelligheid, waarmede op blz. 32 het gebruik van kalkstikstof in koolzaad en koolraapzaad wordt aangeraden, is niet in overeenstemming met het aantal gegevens, waarop de uitspraak is gebaseerd.

Het door elkaar gebruiken van merken en typen van bestrijdingsmiddelen op blz. 33 en 34 werkt verwarrend. Het advies om $\frac{1}{4}$ % D.N.C. te gebruiken zegt niets, indien niet tevens wordt vermeld welk product wordt bedoeld, of althans het gehalte er van aan D.N.C.

Indien de schrijver op verschillende plaatsen in zijn publicatie verwijst naar andere chemische middelen om een bepaald onkruid mede te bestrijden, mag worden verwacht, dat hij voor het bestrijden van distels en paardebloemen in grasland de aandacht vestigt op groeistoffen, die hiervoor thans de aangewezen middelen zijn.

Resumerende kan worden gezegd, dat het werkje een zeer goed overzicht geeft van de toepassingsmogelijkheden van kalkstikstof, maar dat het aan waarde zou hebben gewonnen, indien de stof hiertoe strikt was beperkt. Het verwijzen naar andere middelen houdt, indien het op beperkte schaal wordt gedaan, het gevaar in van te grote onvolledigheid, anderzijds, bij een meer uitvoerige bespreking, de kans op het verloren gaan van het oorspronkelijke onderwerp in de veelheid van gegevens over andere middelen. De snelle ontwikkeling, die de onkruidbestrijding met chemische middelen thans doormaakt, zou de stof ook spoediger aan actualiteit doen inboeten, dan bij een beperking tot kalkstikstof het geval is.

KOLE

KRONENBERG, HESTER G., J. D. GERRITSEN en CAROLINE H. KLINKENBERG, met medewerking van M. A. ERKELENS en A. K. ZWEDE, *De aardbei*. Zwolle, Tjeenk Willink, 1949; XII + 294 blz. tekst, literatuurlijst en index, 118 tekstfiguren; prijs f 8,50.

De aanleiding tot het schrijven van dit boek over de aardbei, dat zojuist verschenen is, is de behoefte aan een samenvatting van hetgeen gedoceerd werd op de cursussen voor opleiding van aardbeikeurmeesters; hier en daar is de stof uitgebreid, zodat vele aspecten van de teelt en verwerking van de aardbei behandeld worden.

Het geheel staat onder redactie van Ir HESTER G. KRONENBERG, die tevens de volgende hoofdstukken voor haar rekening heeft genomen:

de aardbeiplant (morphologie, ontwikkeling en physiologie);

de soorten en rassen: verschillende botanische soorten worden behandeld; aan dit hoofdstuk zijn determinatietabellen op bladkenmerken en op vruchtkenmerken van cultuurrassen toegevoegd, opgesteld door L. M. WASSENAAR;

de veredeling, omvattend de genetica en de veredelingsmethoden, die tegenwoordig toegepast worden;

de kosten en opbrengst van de teelt;

de aardbeiteelt in het buitenland.

Ir J. D. GERRITSEN heeft het hoofdstuk over de teelt geschreven; het is onderverdeeld in een algemeen gedeelte en beschrijvingen van de teelt in de verschillende centra. Ir GERRITSEN behandelt tevens de selectie, die tegenwoordig, nu de keuring van het te verhandelen plantmateriaal verplicht is, van groot belang is.

De keuring en keuringsvoorschriften zelf worden besproken door M. A. ERKELENS, directeur van de N.A.K.B., waaronder de aardbeikeuring ressorteert.

Ir A. K. ZWEEDE beschrijft de gebruikswaarde en de verwerkingsmogelijkheden van aardbeien.

Het hoofdstuk over ziekten en beschadigingen, dat bijna een derde gedeelte van het boek inneemt, is bewerkt door Dr CAROLINE H. KLINKENBERG. Behalve de in ons land aangetroffen ziekten is ook het zo gevaarlijke rood wortelrot, veroorzaakt door *Phytophthora fragariae* opgenomen.

Het boek is praktisch ingedeeld en keurig uitgevoerd. Een groot aantal, merendeels goede, figuren verduidelijkt de tekst.

C. H. K.

Tuinbouwgids 1949. Zesde Jaargang. Uitgave van de Afd. Tuinbouw van het Dept. van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening. Staatsdrukkerij, Den Haag, 1024 blz. met vele figuren. Prijs f 4.—.

Voor ons ligt de nieuwe Tuinbouwgids, in dezelfde keurige uitvoering als altijd en ± 240 bladzijden dikker dan zijn voorganger.

Bijzondere aandacht is geschonken aan de economische gegevens, terwijl een begin werd gemaakt met het opnemen van aanwijzingen voor het onderhoud van de particuliere tuinen.

Beschouwen wij nu het gedeelte dat op plantenziekten betrekking heeft nader, dan valt in de eerste plaats op, dat de overzichten over ziektebestrijding in een nieuwe vorm gegoten zijn. Zij hebben als gevolg daarvan belangrijk aan overzichtelijkheid gewonnen. Werd in de vorige uitgave van elke ziekte opgenomen de parasiet, ziektebeeld en bestrijding, thans zijn de gegevens als volgt over zeven kolommen verdeeld: parasiet, ziektebeeld, no. bestrijdingsmiddel, middel, sterkte, wijze van toepassing en opmerkingen. De nummers van de bestrijdingsmiddelen verwijzen naar het overzicht over bestrijdingsmiddelen, dat mede in verband met de wet op de bestrijdingsmiddelen geheel is omgewerkt en aangevuld.

Een aantal nieuwe artikeltjes over de Plantenziektenwet, over hygiëne in de tuinbouw, enz. zijn opgenomen. De Tabak, die vroeger bij de groenteteelt was ondergebracht, is als afzonderlijk gewas opgenomen.

Ongetwijfeld zal ook deze Tuinbouwgids zijn weg vinden en een nuttige vraagbaak blijken voor ieder, die met de Tuinbouw te maken heeft.

OORT